

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNĚ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: ČERNOBÍLY FILM 21. STOLETÍ
Autor/ka práce: Zdena Šykorová
Studijní program: Kamera
Typ studijního programu: Navazující magisterský

Vymezení cíle a jeho naplnění: Cílem této diplomové práce bylo identifikovat současné trendy využívání černobílého filmu jako prostředku pro stylizaci vizuálního obsahu v současných filmových žánrech.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce): Téma je aktuální a dostatečně nosné pro odbornou kameramanskou studii.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi: Současně praxi (2023) tato práce může přehledně zamyslením, jak a proč je černobílý kinematografický obraz vyžadován současnými tvůrci a proč jeho širší využití naráží na produkční obavy.

Logická stavba a členění práce: Standardní.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu: Rozsah práce je přiměřený a formální úprava standardní.

Práce s informačními zdroji: Standardní.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň: Dobrá.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele: Magisterská diplomová práce Zdeny Šykorové se zaměřuje na dvoji metodický přístup k natáčení černobílých filmů po roce 2000. První část práce má analytický charakter, zatímco druhá část obsahuje syntézu, tedy spojení východisek

Z předchozích analýz, rozborů vybraných filmů o práci jejich kameramanů. Jde o následující filmy: 1. "Muž, který nebyl" režisovaný Joelem Coenem, 2. "Frances Ha" režisovaný Noahem Baumbackem, 3. "Umělec" režisovaný Michaelem Hazanaviciusem, 4. "Ida" režisovaný Pawełem Pawlikowskim, 5. "Maják" režisovaný Robertem Eggersem, 6. "Last and First Men" režisovaný Jóhannem Jóhannssonem, 7. "Mank" režisovaný Davidem Fincharem a 8. "C'mon" režisovaný Mikem Millsem. Tyto rozborové části lze považovat za stručné a standardně vypracované z pohledu odborného kameramanského hodnocení Zdeny Sýkorové.

Druhá analytická část nepřináší příliš detailní nebo hluboké závěry, ale soustředí se spíše na zjištění, že současní filmáři v 21. století pokračují v práci s černobílým obrazem podle starých kanonických vzorů, avšak v novém technologicky vyspělém prostředí. To přivádí filmaře ke specifickému druhu diváku, jiným filmářům, filmovým kritikům a cinefilům, kteří znají kontext těchto vazeb. Zdena Sýkorová nespouje vybrané filmy žádným jednotčím dramaturgickým principem nebo vazbou, ale spíše jen s intuitivním zailbením současných tvůrců v černobíle fotografii. Jedná se o bezpečný unik od reality nebo barevného naturalizmu, o touhu realizovat poezii obrazu a inspiraci na vlivy avantgardní fotografie vysokých kontrastů. Zdena Sýkorová však správně uznává jedinečnost jednotlivých vybraných projektů, které na různých úrovních propoují různé formy černobíle fotografie a tím projevují hledání nově umělecké formy, která se odlišuje od komerčního zboží barevné kinematografie.

Jako oponent bych rád upozornil na překlep ve jménu kameramana Gregga Tolanda na straně 16 nebo na nepřesnost v tvrzení, že dynamický rozsah je určen jednotkou 1EV, což je 1 clonové číslo (str. 36). Je třeba vysvětlit, že EV (Exposure Value) je absolutní veličina ukazující množství osvětlení, s nímž kameramani pracují. Další chybný detail je uvedení, že bílý bod barevného trojúhelníku RGB se nachází v jeho středu (str. 41), nebo že prvním dostupným černobílým 16mm materiálem byl inverzní film (str. 50). Rovněž není přesně tvrzení, že užití barevného materiálu je značně komplikovanější, což zapřičinilo jeho pozdější masové rozšíření v produkci celovečerních filmů.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

- Jaký je rozdíl mezi ortochromatickým a panchromatickým černobílým filmem?
- Jaké byly různé postupy s tzv. barevnými filtry pro cb. film a jaké jsou dnešní možnosti (Dávinci monochrom)?
- Jak funguje IR filtr na černobílém filmovém materiálu? Infračervené světlo zesiluje anebo oslbuje? Jak je tomu u digitálních kamer?

Doporučení práce k obhajobě:
Navrhovaná klasifikace:
Datum vypracování posudku:

Ano doporučuji práci Zdeny Sýkorové k obhajobě.
B – nadprůměrný výkon s minimem chyb.
1.9.2023

prof. Mgr. A. Havel Jiráka

Jméno oponenta práce

4.9.2023

(datum a podpis)